

ESSAYS OVER EMPIRISCHE ONTWIKKELINGSECONOMIE

Tanmoy Majilla

Samenvatting

Het is een bekend gegeven dat mannen en vrouwen in de meeste samenlevingen geen gelijke economische status hebben. In Zuid-Azië is het statusverschil echter extreem groot. De regio staat bekend om een sterke voorkeur voor zonen, er is een groot aantal 'vermist' vrouwen', en de arbeidsparticipatie van vrouwen is er laag. De grote sekseverschillen, zowel binnen het huishouden als op het moment van toetreding tot de arbeidsmarkt, vormden de aanleiding voor dit onderzoek naar aspecten die te maken hebben met de voorkeur voor zonen en de toetreding tot de arbeidsmarkt van jonge vrouwen.

De voorkeur voor zonen komt op verschillende manieren tot uitdrukking, zoals door een ongelijke toewijzing van financiële en niet-financiële middelen door ouders binnen een huishouden. Er zijn echter slechts weinig directe empirische gegevens die wijzen op de ongelijke verdeling van financiële middelen over kinderen binnen een huishouden.

In hoofdstuk 2 van dit proefschrift wordt beschreven hoe ouders in India onderwijsmiddelen toewijzen. Dit is onderzocht op basis van naar sekse uitgesplitste onderzoeksgegevens over schaduwuitgaven aan onderwijs (of aanvullend privéonderwijs) die sinds kort beschikbaar zijn. Hieruit blijkt dat later geboren kinderen achtergesteld worden. Meisjes worden ongeacht de geboortevolgorde achtergesteld ten opzichte van jongens. Het patroon kan veroorzaakt worden door de voorkeur van ouders voor eerder geboren zonen. Bovendien is een substantieel deel van het sekseverschil in cognitieve testcores te wijten aan de sekseongelijkheid bij de toewijzing van onderwijsmiddelen binnen het huishouden.

Hoofdstuk 3 gaat over vergelijkbare kwesties in de context van Pakistan. Dit hoofdstuk laat zien dat de sekseverschillen op het gebied van wiskunde in Pakistan plausibel kunnen worden verklaard door de voorkeur van ouders voor oudere zonen in combinatie met de grootte van het gezin. Op de leeftijd van vijf jaar zijn er nog geen sekseverschillen op het gebied van wiskunde, maar deze worden steeds groter naarmate kinderen ouder worden. Uit dit hoofdstuk blijkt dat de geboortevolgorde nadelig is voor later geboren kinderen en dat er bij elke geboortevolgorde sprake is van sekseverschillen, net als in India. Verder blijkt dat de kans dat sekseverschillen worden waargenomen kleiner is in kleine gezinnen.

Hoofdstuk 2 en 3 beschrijven sekseverschillen in onderwijsuitgaven en cognitieve prestaties. De kans is groot dat deze verschillen zullen leiden tot sekseverschillen in prestaties op de arbeidsmarkt. Dergelijke verschillen worden nog verergerd als er sprake is van discriminatie aan de vraagzijde van de arbeidsmarkt. Uit een groot aantal studies is inderdaad gebleken dat vrouwen een achterstand op de arbeidsmarkt hebben. Een van de belangrijkste belemmeringen die vrouwen ondervinden, houdt verband met het moederschap. De benadeling op de arbeidsmarkt vanwege het moederschap is goed gedocumenteerd in landen met een hoog inkomen, maar in ontwikkelingslanden is dat minder het geval. Hoewel het moederschap in lage-inkomenslanden waarschijnlijk nadelig is, kunnen de (gepercipieerde) normen voor mannen en vrouwen binnen de gemeenschap van invloed zijn op hoe nadelig dit is. Hoofdstuk 4 van dit proefschrift beschrijft experimenteel onderzoek in stedelijk India naar hoe nadelig het moederschap is, en naar het verband tussen de normen voor mannen en vrouwen binnen de gemeenschap (patrilineaire versus matrilineaire gemeenschappen) en de nadeligheid van het moederschap. In dit experiment is ook onderzocht in hoeverre toegang tot kinderopvang het moederschapsnadeel vermindert. Dit deel van het onderzoek wordt beschreven in hoofdstuk 5.

Uit het onderzoek blijkt dat moederschap in India een groot nadeel is op de arbeidsmarkt, vooral voor vrouwen die tot patrilineaire gemeenschappen behoren. Moeders uit matrilineaire gemeenschappen ondervinden dit nadeel daarentegen niet. Uit het deelonderzoek in hoofdstuk 5 blijkt dat wijzen op de beschikbaarheid van kinderopvang thuis leidt tot een gedeeltelijke vermindering van het moederschapsnadeel in een patrilineaire gemeenschap.

Een veel voorkomend verschijnsel in India en misschien ook in andere ontwikkelingslanden is dat mensen dubieuze diploma's behalen of diploma's kopen om te compenseren voor nadelen bij de toetreding tot de arbeidsmarkt. Het voorlaatste hoofdstuk van dit proefschrift beschrijft een cv-experiment in India. Dit gaat over het effect van dubieuze of mogelijk gekochte diploma's van legitieme universiteiten op terugbelpersentages bij sollicitaties. Uit dit experiment blijkt dat sollicitanten met dubieuze diploma's het beter doen (hogere terugbelpersentages hebben) dan sollicitanten zonder diploma's, maar het slechter doen dan sollicitanten met echte diploma's. Ook blijkt uit de resultaten dat vrouwelijke sollicitanten meer profijt hebben van dubieuze diploma's dan mannelijke sollicitanten.¹

¹ Dit hoofdstuk is gepubliceerd als Majilla, T., & Rieger, M. (2020). Gray University Degrees: Experimental Evidence from India. *Education Finance and Policy*, 15(2), 292-309.